

Ο Στέφεν Χάγγαρ στο ρόλο του Μόζαρτ. Παραπλευρώς ένα πορτραίτο του Μόζαρτ.

Ο Χάρρυ Μπάρ στο ρόλο του Μπετόβεν. Παραπλευρώς ένα πορτραίτο του Μπετόβεν.

ΤΑ ΦΙΛΜ ΚΑΙ ΟΙ "ΑΣΤΕΡΕΣ,,

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ποιοι από τους «άστερες» του κινηματογράφου απ' όσους υπεδύθησαν ρόλους μεγάλων μουσικών έθριάμβευσαν;

Στά τρία φιλμ που «γυρίστηκαν» από τη ζωή του Σουμπερτ, μεταξύ των οποίων είνε η «Σερενάτα» και η «Ατελείωτη Συμφωνία», υπεδύθησαν το ρόλο του μεγάλου μουσουργού τρεις ήθοιοι: ο Ρίτσαρντ Τάουμπερ, ο Νήλς "Αστερ κι' ο Χάνς Γιαράυ.

Ο Ρίτσαρντ Τάουμπερ έχει βέβαια μιὰ καθαρή και διαυγή φωνή και αρκετή ομοιότητα με τον Σουμπερτ, αλλά δεν ομοιάζει ή φωνή του σχεδόν καθόλου με την φωνή του μεγάλου μουσουργού. Έν τούτοις, χάρις στο εύσυνειδητο παίξιμό του, κατάφερε να κρατηθή στο ύψος του και να άρεση στο κοινό των κινηματογράφων.

Τό ίδιον όμως δεν συνέβη και με τον Νήλς "Αστερ, τόν περίφημον Σουμπερτ της «Σερενάτας». Η γλυκειά και συμπαθητική φωνή του, τό καλλιτεχνικό του παίξιμο, ή άργες κι' εύγενικές κινήσεις του και τό άπλό και κομψό παράστημά του, είχαν γοητεύσει κυριολεκτικώς τούς θεατάς. Και τό αποτέλεσμα είνε εύκολο κανείς να τό φαντασθή. Ο Νήλς "Αστερ έγινε τό είδωλο των γυναικών. Όλες ή αισθηματικές γυναίκες που διατηρούσαν μέσα τους έναν μεγάλον ρωμαντισμόν και είχαν και αυτές μιὰ... «σερενάτα» στη ζωή των, αγάπησαν παράφορα τόν Νήλς "Αστερ και τού έστειλαν ένα σωρό αισθηματικά γράμματα. Η πλούσιες τού κάναν προτάσεις γάμου. Τά έργαζόμενα κορίτσια πάλι τού ζητούσαν να τούς στείλη ένα ένθýmιο και τού δήλωναν ότι θα έπρεπε να ζή και στην πραγματικότητα ως Σουμπερτ.

Μά ο Νήλς "Αστερ στην ιδιωτική ζωή του δεν είνε ούτε αισθηματίας, ούτε ρωμαντικός. Είνε ένας άνθρωπος των σπόρ που αγαπάει τη ζωή, τόν άνοιχτό όρίζοντα και τις εύθυμες διασκεδάσεις. Γι' αυτό κιόλας αποφεύγει να συνδεθή με τις θαυμάστριές του για να μη τις απογοητεύσει και να μη τις κάνει να χάσουν κάθε ιδέα γι' αυτόν!

Ο Χάνς Γιαράυ πάλιν, άν και ως Σουμπερτ στην «Ατελείωτη Συμφωνία» δεν έδωσε τόν πραγματικό τύπο του νεαρού μουσουργού, ώστόσο είχε συγκινήσει τις γυναίκες με την ώμορ-

φιά του και την χάρι του. Κ' οι δυο αυτοί έρμηνευτάι τού Σουμπερτ θα μπορούσαν να ονομασθούν μεγάλοι «γόνιτες» γιατί είχαν πράγματι σημειώσει ρεκόρ κατακτήσεων. Μιά μάλιστα γυναίκα έγραφε τά έξης χαρακτηριστικά για τόν Χάνς Γιαράυ:

«Από την ημέρα που άκουσα την «Ατελείωτη Συμφωνία» αγάπησα τη μουσική τού Σουμπερτ. Για να είμαι όμως ειλικρινής, δεν ξέρω άν μου άρεση έπειδή είνε γλυκειά και παθητική ή γιατί μου θυμίζει τόν γοητευτικό ήθοιο Χάνς Γιαράυ!»

* * *

Στά έργα επίσης τού «βασιλέως τού θάλας», τού Γιόχαν Στράους, που «γυρίστηκαν» στον κινηματογράφο, υπεδύθησαν τό πρόσωπο τού διασήμου καλλιτέχνου οι «άστερες» της οθόνης Πιέρ Μινγκάν και Πάουλ Χέρμπιγκερ. Ο πρώτος ως Ρίτσαρντ Στράους στον «Πόλεμο τού θάλας» ήταν πολύ καλός. Ο Πάουλ Χέρμπιγκερ επίσης στο «Βάλς τού Δουνάβεως» δεν ήταν άσχημος. Τό περίεργο τώρα είνε ότι ο πρώτος δεν άρεσε καθόλου στις γυναίκες, ένώ ο δεύτερος με τό καλόβολο ύφος του κι' εκείνη την άσκητική του άθωότητα, είχε άποκτήσει ένα σωρό συμπάθειες.

Για τόν Πάουλ Χέρμπιγκερ διηγούνται μάλιστα τό έξης χαριτωμένο ανέκδοτο: Κάποτε στο στούντιο τόν έπεσκέφθη μιὰ νεαρή και ώμορφη θαυμάστριά του που ήθελε να τόν γνωρίσει. Ο ήθοιοιός, φυσικά, δεν θέλησε να της χαλάσει τό χατήρι και την δέχτηκε στο καμαρίνι του. Μά εκείνη άρχισε να τόν κυττά με δυσπιστία, να γελάει και τέλος τού δήλωσε:

— Δεν ξέρω ποιός είσατε, κύριέ μου, αλλά είμαι αρκετά έξυπνη ώστε να καταλάβω ότι με κοροϊδεύετε. Ο Πάουλ Χέρμπιγκερ ξέρω πολύ καλά από τόν κινηματογράφο ότι είνε ένας πραγματικός καλλιτέχνης με ειλικρινή και άθωα φυσιογνωμία, ένώ έσεις φαίνεσθε πολύ κατεργάρης!

Και χρειάστηκε να επέμβουν όλοι οι φίλοι τού Πάουλ Χέρμπιγκερ για να πεισθή ή ώμορφη νέα ότι ή «συμπάθειά» της κι' αυτός ο άνθρωπος που στεκόταν έμπρός της ήταν ένα και τό αυτό πρόσωπο. Μολταταύτα ή νέα έφυγε έξαιρετικά άπογοητευμένη και ποτέ πειά δεν πάτησε τό πόδι

(Συνέχεια στη σελίδα 54)

Ο Νήλς "Αστερ στο ρόλο τού Σουμπερτ. Έπάνω ένα πορτραίτο τού Σουμπερτ.

ΟΙ ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΙ ΘΥΓΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΦΝΙΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 37) ...ρασε, είπε τόν πουλήσουν σκλάβο. Ο άφεντης που τον δούλους θά μια μέρα στους δούλους του, ότι όποιος είχε αγορασμέ- κατώρθωνε να έκχερασώση έναν άγρο. πρε την έλευθερία νο πίσω απ' τ' άγρια βουνά, θά τήν έκεινο τον άγρι- του. Κανέννας δέν τολμούσε να ζυ άγρίμια. Το βασιλό- ότοπο, που φώλιαζαν λογής- λς, βρήκε κάποιον θη- πουλο, όμως, τόλμησε και, σκάν τελείωσε το έργο του, σαυρό. Τόν έκρυσε καλά κι, ως χάρη, απ' τ' άφεντικό άφέθηκε έλεύθερος. Ζήτησε αλλά γινεί ταξίδι, να φορτώ- του, που τούδωσε χρήματα, έπειδή, ένω είχε, τάχα, στην πα- ση κι' ένς όρτωμα αλά, έπειδή, μικρά βαρέλια, έκρυσε τρίδα του. γόρρασε, λυτόν, ένω τόν σκέπασε μ' αλάτι. σ' αυτά το σελι... και τράβηξε για το Σκα- Φόρτωσε τα... και τράβηξε για το Σκα- ραμαγκά...

...σ' αυτό το άναμεταξύ, ήταν άπαρηγό- Η βασιλο... τον άρραβωνιαστικό της κι' άποφάσισε να ρητη που έχε. Πήγε ν' άσκητέψη κοντά σ' έναν γέρο έ- γινή καλον... ραννούσε το κορμί του, μέσα στο έκκλησάκι ρημίτη- Νικόλα, στο Δαφνί... Ξεχάσαμε να πούμε πώς το του ίδι του βασιλόπουλου, που του είχε πέσει στη θάλασ- ο- το είδε κατσητή ένα ψάρι και πώς αυτό το ψάρι έτυχε α το πιάση, με την πετονιά του, ο γερο- έρημίτης. Κι' ο- αν το είδε ή βασιλοπούλα, έμπηξε τις φωνές:

— Πάει ο άρραβωνιαστικός μου! Πνίγηκε και τόν έφα- γαν τα ψάρια!

Δ. Τη στιγμή εκείνη, όμως, είδε κάποιον άνθρωπο ν' άνε- θαίνη τόν άνήφορο απ' τη θάλασσα του Σκαραμαγκά και να κυλάη ένα βαρελάκι. Ήταν το βασιλόπουλο! Άναγνω- ρίστηκαν άμέσως κι' εκείνη έπεσε στην άγκαλιά του... Έ- πειτα κατέβηκαν με το γέρο άσκητή και κουβάλησαν και τ' άλλα βαρελάκια με το θησαυρό.

Ξόδεψαν τα φλουριά των τριών μονάχα βαρελιών κι' έ- χτισαν το μοναστήρι του Δαφνίου κι' έζησαν μονάχοι τους κ' οι τρεις μέσα σ' αυτό.

Και τ' άλλα τέσσερα βαρελάκια με τους θησαυρούς, τί έγιναν; Αυτά τα παράχωσαν βαθειά στη γή και —όπως λέει ή παράδοσις— «χαράστονε που θά τα βρή μια μέρα»...

Ο ΘΥΓΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΩΡΗΑΣ»

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

θέλγει το μάτι και την όσφρησι, όσων περνούν μέσ' απ' τη στενωπό της... Έκει άνθίζει κ' ή περίφημη εκείνη δάφνη, το αγαπημένο φυτό του Άπόλλωνος, που δέν είνε, πάλι κατά τη μυθολογία, παρά ή Νύμφη Δάφνη, μεταμορφωμένη σε φυτό, για ν' άποφύγη τ' άγκαλιάσματα του όμορφου και τολμη- ρού θεού που την κυνηγούσε να τή φτάση στα μονοπίτια της κοιλάδος των Τεμπών... Έδω και λίγα χρόνια, προτού να γινή ο σιδηρόδρομος της Θεσσαλίας, που περνάει μέσ' απ' την κοιλάδα, προς τη μεριά του Όλύμπου, δέν υπήρχε παρά ένας ρωμαντικώτατος δρόμος άμαξιτός, κ' ή όμορφη της κοιλάδος έμενε άνεπαφη... Τώρα, με το πέραςμα του τραίνου, χάλασε κάπως ή δροσιά κ' ή παρθενιά της και πήρε ύφος περισσότερο μοντέρνο: Άλλ' άπομένει, μολαταύ- τα ένα μέρος της παληάς της αίγλης κι' έξακολουθει και σήμερα να είνε έντρύφημα και χάρμα των ματιών...

Η παράδοσι' για «της Ωρηάς το Κάστρο» συναντάται και σ' άλλα μέρη της Ελλάδος, μ' έλαφρές παραλλαγές. Τα έ- ρειπωμένα αυτά κάστρα, γύρω στα όποια περιστρέφεται ο θρύλος, είνε άπομεινάρια φράγκικων φρουριών, πύργων, είτε παλατιών, απ' τα όποια ο τόπος μας είνε γεμάτος. Το μάλλον, όμως, γνωστό απ' όλ' αυτά είνε αυτό που θρίσκε- ται χτισμένο στην κοιλάδα των Τεμπών, και γι' αυτό γρα- φει άποκλειστικά ο Γάλλος περιηγητής που έπεσκέφθηκε τότε τη Θεσσαλία.

Υπάρχει μάλιστα και σχετικό δημοτικό τραγούδι που έξι- στορει αυτό το θρύλο, έν' απ' τα ωραιότερα δημοτικά τρα- γούδια, και τα περισσότερο διαδεδομένα στα περίχωρα. Και σ' αυτό περιγράφεται με το γνωστό λυρικό ύφος των δημο- τικών μας τραγουδιών, ο πεισματώδης άγώνας των Τούρ- κων γύρω από το κάστρο, ή όμορφη εκείνης που το κα- τοικούσε και, στα τελευταία, ή άλωσί του, χάρις στην προ- δοσία του καλόγερου, που δέν ήταν παρά ένας Τούρκος, πονηρός και μεταμφιεσμένος...

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

πάρη το δίπλωμα του μηχανικού. Έτσι φόρεσε την έργα- τική φόρμα κι' άρχισε να λερώνη τα χέρια του με τα γαλλικά κλειδιά, τις μπένσες, τα ματικάπια, να σφίγγη βίδες και παξιμάδια και να «στρώνη» τα κουζινέττα. Γυά- λιζε άκόμη στροφαλοφόρους άξονες, έφτιαχνε και βίδωνε τις μπιέλλες και μπορούσε να λύση μια μηχανή, να την ξαναδέση ύστερα και να... περισέψουν πέντε όκάδες βίδες!

Ένα χρόνο όμως πριν να πάρη το δίπλωμά του κυριεύ- θηκε από την άγάπη του θεάτρου. Οι φίλοι του ήθοποιοί τον βοήθησαν κι' έτσι ο Στυλιανόπουλος προσελήφθη σ' έ- να κόρο έρασιτεχνών που έδινε διάφορες φιλανθρωπικές συναυλίες. Τότε ο Στυλιανόπουλος ήταν βαρύτονος. Μα οι γονείς του δέν μπόρεσαν να του συγχωρήσουν την προσβο- λή που τους έκανε να γινή «θεατρίνος» και ξεκόψαν κάθε σχέση μαζί του. Ο Στυλιανόπουλος όμως συνέχισε το δρό- μο του. Προσελήφθη στον θίασο Μερτίκα κι' έκανε τον «κομπέρ» στην έπιθεώρησι «Πετείνος». Έπειτα όμως από καιρό παράτησε πάλι το θέατρο κι' άποφάσισε να γινή μη- χανικός. Μα κι' αυτή την άπόφασί του δέν άργησε να την ξεχάση και προσελήφθη στον θίασο του Παπαγιάννη, με τον όποιο πήγε στη Ρουμανία. Το 1917 στο θέατρο «Σμύρ- νης» κατάφερε να διακριθί και το 1919 στην Πόλι έπαιξε στον ίδιο θίασο με την Ζαζά, τον Γληνό κ.ά. Έκει γνώρισε τον Κονταράτο, ο όποιος τον έφερε στην Άθήνα τον ίδιο χρόνο. Ο Στυλιανόπουλος έκανε την εμφάνισί του στην πρωτεύουσα με την «Τσάρντας» στο Δημοτικό Θέατρο, από τότε δέ παίζει στο έλαφρό μουσικό θέατρο, χωρίς να αϊ- σθάνεται την έπιθυμία να «μοντάρη» μια «μηχανή» στους συναδέλφους του.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ: Η συνέχεια.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΘΘΗΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 44)

της στο στούντιο του...

***

Στα έργα του Σοπέν πάλι τον ρόλο του μεγάλου μουσι- κού είχαν ύποδυθη ο Βόλφγκαν Λιμπενάιερ κι' ο Ζάν Σερβαί. Ο πρώτος με την γλυκειά φυσιογνωμία του και την εξαιρετική ευγένειά του είχε κατακτήσει ένα πλήθος θαυ- μαστριών. Ο δεύτερος όμως δέν είχε την ίδια τύχη. Κι' ό- στόσο δέν θά μπορούσε κανείς να είπη ότι ήταν άντιπαθής.

***

Έκείνος όμως που σημείωσε έκπληκτική έπιτυχία στο ρό- λο του Μόζαρτ ήταν ο Άγγλος ήθοποιός Στέφεν Χόγγαρ, που έπωνομάσθη από τις γυναίκες ο «άνθρωπος με τα πιό γλυκά μάτια και το πιό χαριτωμένο χαμόγελο». Και πράγ- ματι, ο Στέφεν Χόγγαρ έχει μια έκπληκτική όμορφη, σχε- δόν γυναικεια. Είνε ένας άληθινός τύπος καλλιτέχνου. Γι' αυτό το λόγο λατρεύεται πάρα πολύ από τις θαυμάστριές του, ή όποιες δέν διστάζουν να δηλώσουν γι' αυτόν:

— Ο Στέφεν Χόγγαρ είνε ένας άγγελος! Κι' άν όμως ή ψυχή του ήται τρομακτική σαν του διαβόλου, πάλι θά τον αγαπούσαμε. Έχει κάτι που τραβάει τις γυναίκες. Έχει ένα φώς στη μορφή του και μια άπέραντη γλυκύτητα στο βλέμμα του.

Κι' έχουν δίκη. Πολύ σπάνια μπορεί να συναντήση κανείς πρόσωπο τόσο φωτεινό και τόσο καθαρό σαν το πρόσωπο του Στέφεν Χόγγαρ.

Ο Ντανιέλ Λεκουρτουά, έξ άλλου, ο όποιος ύπεδύθη τον Λιστ στο «Τραγούδι Άποχωρισμού», ίσως γιατί τον άδικούσε ο ρόλος του, δέν έκανε την έντύπωσι που έπρεπε στις γυ- ναίκες.

Κι' ο Χάρρυ Μπάρ, ο όποιος, ως γνωστόν, ύπεδύθη το ρόλο του μεγάλου μουσικού στο φίλμ «Ένας μεγάλος έρωσ του Μπετόβεν», ήταν άφθαστος και συνεκίνησε έξαιρετικά τις θαυμάστριές του. Πάντως το γεγονός είνε ότι για να «γυρισθούν» καλά μουσικά έργα χρειάζεται ο σκηνοθέτης να δημιουργή άτμόσφαιρα. Όσο τώρα για τους ήθοποιούς αυ- τούς τους σηκώνει τόσο ή γλυκειά μουσική των έργων και τα παθητικά λόγια, ώστε σκλαβώνουν κυριολεκτικώς τις θαυμάστριές των.

ΜΩΡΙΣ ΜΠΥΣΣΩ